

Dit is het leeswerkschrift van

.....

Tekstduikers

De dag waarop poezen postbode werden

In deze les ...

- lees ik een tekst over poezen die (misschien) als postbode werkten.
- leer ik een tekst te beoordelen als feit of fictie.
- leer ik letterlijk en figuurlijk taalgebruik te herkennen en te gebruiken.
- leer ik dat praten over een tekst die ik vaker lees me de tekst beter doet begrijpen.

1-4

Luister naar je juf of meester.

5

Lees de tekst een tweede keer. Ontdek of het verhaal waar of niet waar is.

VOOR HET LEZEN

a Is het verhaal waar of niet waar? Voorspel.

TIJDENS HET LEZEN

b Is het verhaal waar of niet waar? Kleur het antwoord in de tekst.

c Omcirkel 1 tot 4 moeilijke woorden.

DE DAG WAAROP POEZEN POSTBODE WERDEN

Er waren misschien eens 37 postbodes die er een beetje anders uitzagen dan je gewoon bent. Ze woonden in Luik en hadden allemaal een grote snor. Ze hielden ervan om in de zon te liggen en ze begonnen zachtjes te spinnen als je ze aanraakte. Ze hadden
5 *haar over hun hele lijf, een lange staart en ondanks hun scherpe klauwen waren de meeste van hen poeslief. Dat komt omdat de postbodes in dit verhaal geen mensen zijn, maar katten.*

In maart 1876 werden 37 poezen opgeleid tot postbode. Ze kregen een halsbandje met een koker aan. In die koker werd een
10 brief gestoken. Op hun allereerste dag was het hun taak om die brief een paar kilometer verder op het juiste adres te bezorgen. Meer dan dertig donzige diertjes baanden zich een weg doorheen de dorpen om uiteindelijk bij een brievenbus te staan miauwen. Ze slurpten er wat melk en bezorgden de poezenpost.

- 15 De snelste kat stond na vijf uur zoeken al aan het juiste huis. Een andere keek eerst enkele uren de kat uit de boom en kwam in de loop van de avond aan. Een voor een bezorgde elk beest zijn brief bij de juiste bus. Alleen op het laatste adres was nog geen kat te zien. Het traagste mormel maakte nachtelijke
- 20 omzwervingen en men begon te vrezen dat hij zijn kat zou sturen. De muizen begonnen al te dansen. Maar vierentwintig uur later kwam de hele poespas toch nog aan en bezorgde ook de laatste kattenpostbode zijn brief.

Waar of niet waar?

TIJDENS HET LEZEN

- d Kleur in de tekst:
- wie het kattenexperiment organiseerde.
 - waarom ze in het experiment geloofden.
- e Onderstreep in de tekst waarom ze het experiment organiseerden.
- f Wat gebeurde er na het experiment?

25

Het verhaal is WAAR

In 1876 werden 37 katten in Luik gebruikt als postbode.

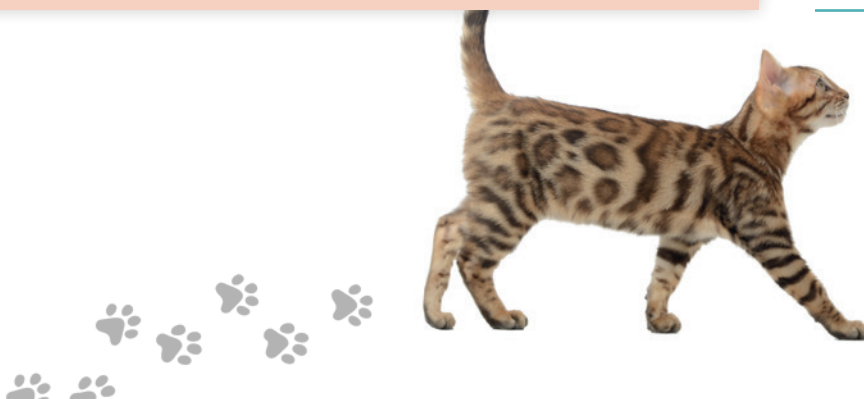
- Al duizenden jaren worden duiven gebruikt om post te bezorgen. Daarbij wordt een boodschap aan de nek van een duif gebonden, die dan naar huis vliegt om de post te bezorgen. In België was
- 30 er een vereniging die zich inzette om de huiskat populairder te maken. Zij vonden dat als duiven dat konden, katten dat vast en zeker ook goed zouden doen. Ze zochten 37 katten om deel te nemen aan hun postbode-experiment. Een kat begrijpt natuurlijk geen adressen en kan niet kaartlezen. De kat zoekt
- 35 gewoon de weg naar huis en levert de post thuis af. Je kunt dus alleen post sturen naar de eigenaar van de kat. De vereniging zelf was tevreden met de resultaten en maakte plannen om de poezenpostbodes vaker te gebruiken. Maar toch werd het experiment geen succes. De katten werden maar één keer
- 40 ingezet.

Ze leerden er wel de belangrijkste postles uit de geschiedenis: Brieven rondbrengen is niet van de poes, maar van de postbode.

Meer weten?

Er was misschien eens ...,
Kamiel De Bruyne,
Pelckman Uitgevers

6 Beantwoord de vragen.

Alinea 2 (r. 8-14)

a Hoe ziet een koker eruit? Maak een schets in de cirkel.

Waarvoor dient een koker?

.....
.....
.....

b Zet in de juiste volgorde. Nummer van 1 tot 5.

- Poes bezorgt post.
- Poes zoekt de weg.
- Poes slurpt wat melk.
- Poes krijgt halsband met koker en brief.
- Poes miauwt bij de brievenbus.

c Op welke typische poezenmanier laat een poes weten dat hij een brief wil leveren?
Omcirkel het cijfer voor de zin in oefening b.

d Waarom stond er melk bij de brievenbus volgens jou?

.....
.....

Alinea 3 (r. 15-23)

e Hoeveel tijd had de traagste kat meer nodig dan de snelste kat om de brief te leveren?

.....
.....

f “Een andere kat keek eerst enkele uren de kat uit de boom.” (r. 16) Wat betekent dat?

- De kat wachtte totdat een andere kat uit de boom kroop.
- De kat keek eerst goed rond voor ze in actie kwam.
- De kat sprong van boom tot boom om de brief sneller te bezorgen.

Alinea 4 (r. 27-40)

g Wat hebben de bestemming van de duivenpost en de kattenpost met elkaar gemeen?

.....

h Welke twee dingen kan een poezenpostbode niet? En welke twee dingen wel? Vul aan.

NIET	WEL
.....
.....
.....

i Wie was de enige bestemming van de postkat?

j Welke twee tegenstellingen lees je in de tekst op r. 36-40?

Mening van de vereniging	↔	Feiten over poezenpostbodes
.....	↔
.....	↔
.....	↔
.....	↔
.....	↔
.....	↔

k Welk woordje in de tekst duidt de tegenstellingen aan?

Omcirkel dat woord tweemaal in de tekst.

Alinea 5 (r. 41-42)

l “Brieven rondbrengen is niet van de poes, maar van de postbode.” (r. 42) Wat bedoelt de schrijver daarmee?

- Brieven rondbrengen is geen gemakkelijke klus en laat je beter aan de postbode over.
- Je hebt veel meer poezen nodig om het werk van één postbode te doen.
- Poezen mogen eigenlijk geen brieven rondbrengen. Dat behoort tot de taak van de postbode.
- Postbodes met een poes in huis hadden het gemakkelijker.

7 Letterlijk of figuurlijk? Kleur bij elke tekening (letterlijk) de juiste uitdrukking en betekenis (figuurlijk) in dezelfde kleur.

Letterlijk	Uitdrukking	Figuurlijk
 	zijn kat sturen	Er is niemand.
 	Als de kat van huis is, dansen de muizen.	overdrijven
 	geen kat te zien	je zin doen als je alleen bent
 	poespas maken	wegblijven

8 Lees de tekst een derde keer.

VOOR HET LEZEN

- Waarom heeft de schrijver voor deze titel gekozen?
- Werden poezen postbodes? Klopt de titel?
- “De laatste kattenpostbode bezorgde ook zijn brief.” (r. 22-23) Waarom past ‘allerlaatste’ ook in de zin?

d Lees de wist-je-katjes.

WIST-JE-KATJE 1

De inspiratie voor de kattenpostbodes kwam wellicht van het fenomeen 'kattenrace'.

Dat was een wedstrijd die in die tijd in Luik populair was. Daarin werden katten ver van huis losgelaten en de eerste kat die thuiskwam, won de wedstrijd.

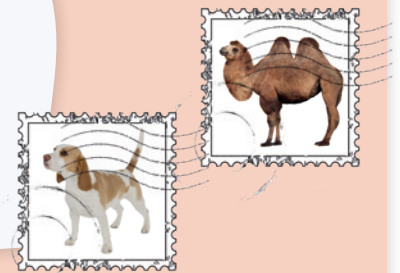

WIST-JE-KATJE 2

Gedurende meer dan honderd jaar had het Britse postbedrijf altijd een paar katten in dienst. Niet als postbode, maar als muizenvanger in de postkantoren.

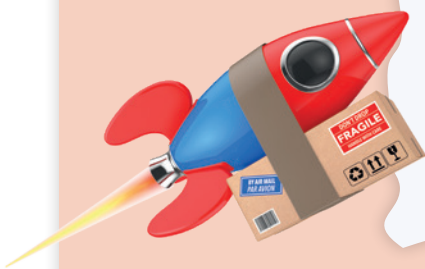
WIST-JE-KATJE 3

Er zijn nog heel wat andere dieren die vroeger weleens gebruikt werden om post te bezorgen. Kamelen, honden, paarden, vogels en rendieren brachten al eens een brief bij het juiste adres.

WIST-JE-KATJE 4

De bijzonderste manier waarop post werd bezorgd is misschien wel per raket. In Oostenrijk, Groot-Brittannië, Duitsland en de Verenigde Staten experimenteerden postdiensten ooit met raketten vol post voor lange afstanden.

9 Kleur in elk wist-je-katje het antwoord op de vragen.

WIST-JE-KATJE 1:

Waar kwam het idee voor het kattenpostbode-experiment vandaan?

WIST-JE-KATJE 2:

Toch werkten er al katten in dienst van de post. Leg uit.

WIST-JE-KATJE 3:

- Naar welke andere dieren als postbezorger wordt verwezen?
- Welk dier werd eerder al vermeld in de tekst?

WIST-JE-KATJE 4:

Welk ander sneller middel werd ooit al ingezet om post te bezorgen? Waar?